

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate, de
Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non
Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. IV. Corollarium notatu dignum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78232)

te medij esse ad salutem necessariam. Ut enim viator ad terminum perveniat, debet & locum ad quem tendit, & viam quã ad illum tendit, agnoscere: *Via autem hominibus veniendi ad beatitudinem, est mysterium incarnationis, & Passionis Christi, juxta illud Act. 4. Non est aliud nomen datum hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri, inquit S. Thomas loco citato: terminus verò ad quem per fidem tendimus, est clara visio Dei Unius & Trini: Ergo nullus est in via salutis, nec consequenter capax absolutionis, qui per negligentiam culpabilem ignorat mysterium Sanctissimæ Trinitatis, & incarnationis. De quo plura in tractatu de fide.*

§. V.

Corollarium notatu dignum.

EX his modernorum Casuistarum assertionibus, & pluribus aliis, quæ brevitate causâ prætermitto, patet illorum scientiam vix aliud esse, quàm meram divinorum præceptorum elusionem; vel ut bellè dicebat Nicolaus Faber, Ludovici XIII. Galliarum Regis Præceptor, ARTEM CUM DEO CAVILLANDI; Gallicè, L'ART DE CHIQUANER AVEC DIEU. Vix enim ullum est præceptum naturale aut positivum, quod questuosus illorum probabilibus obnoxium non sit, & eludatur, ut ait Episcopus Gandavensis in Epistola Pastoralis ad Clerum suæ diocesis, supra citata. Unde rectè & perbellè observavit Sinnichius libro sæpè citato de Saule Ex Rege §. 466. modernos Casuistas, experimento edoctos quàm ægrè conformentur mores humani legi divinæ, tentasse ex adverso conformare legem divinam moribus humanis; quasi lex Decalogi foret REGULA LESBIA, ad sui regulati normam, & ad quod quisque sentit & vult accommodabilis. Regula enim Lesbia (ait Erasmus in Adagiis) dicitur, quoties præpositè non factum ad rationem, sed ratio ad factum accommodatur, & cum lex moribus applicatur, non mores ad legem emendantur. Quare Augustinus Concione 1. in Pfal. 48. Hæc (inquit) est in hominibus magna & usitata perveritas, quæ cum debeant ipsi vivere secundum voluntatem Dei, Deum volunt vivere secundum voluntatem suam; & cum ipsi nolint corrigi, illum volunt depravari; redum non arbitranter quod ille vult, sed quod ipsi volunt.

160 Posset hoc corollarium variis exemplis, quæ fuscè profèquitur idem Sinnichius loco citato, declarari, sed istud sufficere. Delectat v.g. luxuriosum aliquem conservari & cohabitare cum femina, quæ blanditiis suis ipsum ad peccandum sæpè allicit: movetur Dei sermone talem occasionem fugere, & abscondere à se oculum, manum, aut pedem scandalizantem se, dicitque ei sæpius Spiritus sanctus hæc verba libri Proverbiorum: Numquid potest homo abscondere ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non ardeant; aut ambulare super prunas, ut non comburantur planta eius? Accedunt SS. Patres divini sermonis interpretes, eumque etiam admonent, Inter Christianorum certamina, duriora esse prælia castitatis, ubi continua est pugna, & rara victoria: cetera vitia resistendo, libidinem verò fugiendo superari, & alia quæ supra fuscè expendimus: Denique Apostolus ei præcipit ut fornicationem fugiat, & molliem ac immunditiam abhorreat, quia fornicarii, molles, & immundi regnum Dei non possidebunt. Sed veni benignus

A & laxus Casuista, hæc suggerens ei: *Concubina non tenetur domo pellere concubinam, quando eã relicta vitam transigeret tristis. Licetum est quere-re directè occasionem peccandi, pro bono spirituali, aut temporali nostro, vel proximi. Fornicatio & molities non sunt sure natura prohibita, subind. que si Deus eas non interdixisset, nunquam essent male, sæpè essent bone, & aliquando obligatorie sub peccato mortali. Copula cum conjugata, consentiente marito, non est adulterium. Licet abortum procurare ante animationem factis, ad vitandum scandalum, aut puellæ infamiam, & alia quæ supra retulimus, & consutavimus: atque ita moribus hominum depravatis legem divinam accommodare conatur, & regulam suo regulabili conformare, non verò mores hominum ad Dei legem emendare & corrigere.*

Sed quæso, AMICE LECTOR, si tua salutis cupidus sis, ne audias benignos illos Decalogi interpretes, qui humanarum probabilitatum præstigiis & blanditiis, ac benignioribus interpretationibus, præcipua Dei præcepta eludere & evacuare conantur. Tene te (inquit) Augustinus) ad legem Dei, & non sequaris pravaricatores ejus: non enim secundum illorum sensum, sed secundum illius veritatem judicaberis. Ne trahamur (addit Lactantius) autoritate cuiusquam, sed veritati potius favemus & accedamus. Nullus hic temeritati locus est: in æternum stultitia pena subeunda est, si aut persona inanis, aut opinio falsa deceperit.

Christus non dixit homini, inter Dei legem & hominum interpretamenta constituto, esto consentiens benigniori Decalogi interpreti, sed esto consentiens adversario tuo. Queramus (ait Augustinus) istum adversarium cui debeamus consentire, ne tradat nos iudici, & iudex Ministro. Queramus illum, & consentiamus illi. Si peccas, adversarius tuus est sermo Dei: verbi causa, forsitan delectat te inebriari, dicit tibi: Noli. Delectat te adulterari: dicit tibi sermo Dei, Noli. In quibuscumque peccatis volueris facere voluntatem tuam, dicit tibi, Noli. Adversarius est voluntas tua, donec fiat author salutis tue. O quàm bonus adversarius, quàm utilis adversarius! Non querit nostram voluntatem, sed utilitatem. Adversarius est nobis, quando sumus & ipsi nobis, quando tu tibi inimicus es, inimicum habes sermonem Dei: esto tibi amicus, & concordas cum ipso. Non furtum facies, audi & concordasti. Non machaberis, audi & concordasti. Non falsum testimonium dicas, audi & concordasti. Non concupiscas uxorem proximi tui, audi & concordasti. In his omnibus cum tuo isto adversario concordasti: dic mihi quid perdidisti? Non scium mihi perdidisti, sed & respans qui perieras invenisti.

§. VI.

E Casuistarum Apologia, à Sorbona, & Gallia Episcopis, & tandem à Summo Pontifice reprobatur.

Cum mos iste in Ecclesia semper vigerit, ut quo quisque foret religiosior, novellis adinventio-nibus contraret, ut Vincentius Lirinensis ait, non mirum quod nuper plures docti & vigiles Pastores, ac celebres Theologi, advertentes perniciosam hanc novarum Casuistarum doctrinam, velut zizaniam quandam in Ecclesiæ agro succrescere, sensimque ac delectabiliter plurimum animos occupare, adversus eam, & voce, & scriptis, fortiter ac generose pugnarint,